

คำบุพบท

● นำเสนอเมื่อ 27 พ.ค. 2551

คำบุพบท เป็นคำที่ใช้หน้าคำนาม คำสรรพนาม หรือคำกริยาสมาขังมาลา เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของคำ และประโยคที่อยู่หลังคำบุพบทมีความเกี่ยวข้องกับคำหรือประโยคที่อยู่ข้างหน้าอย่างไร เช่น

ลูกชายของนายแดงเรียนหนังสือไม่เก่ง แต่ลูกสาวของนายดำเรียนเก่ง

ครูทำงานเพื่อนักเรียน

เขาเลี้ยงนกเขาสำหรับฟังเสียงขัน

ชนิดของคำบุพบท

คำบุพบทแบ่งเป็น 2 ชนิด

1. คำบุพบทที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำต่อคำ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำนาม
คำนามกับคำสรรพนาม คำนามกับคำกริยา คำสรรพนามกับคำสรรพนาม คำสรรพนามกับคำกริยา คำกริยากับคำนาม
คำกริยากับคำสรรพนาม คำกริยากับคำกริยา เพื่อบอกสถานการณ์ให้ชัดเจนดังต่อไปนี้

- บอกสถานภาพความเป็นเจ้าของ

ฉันซื้อสวนของนายฉลอง (นามกับนาม)

บ้านของเขาใหญ่โตแท้ๆ (นามกับสรรพนาม)

อะไรของเธออยู่ในถุงนี้ (สรรพนามกับสรรพนาม)

- บอกความเกี่ยวข้อง

เธอต้องการมะม่วงในจาน (นามกับนาม)

พ่อเห็นแก่แม่ (กริยากับนาม)

ฉันไปกับเขา (กริยากับสรรพนาม)

- บอกการให้และบอกความประสงค์

แกงหม้อนี้เป็นของสำหรับใส่บาตร (นามกับกริยา)

พ่อให้รางวัลแก่ฉัน (นามกับสรรพนาม)

- บอกเวลา

เขามาตั้งแต่เช้า (กริยากับนาม)

เขาอยู่เมืองนอกเมื่อปีที่แล้ว (นามกับนาม)

- บอกสถานที่

เธอมาจากหัวเมือง (กริยากับนาม)

- บอกความเปรียบเทียบ

เขาหนักกว่าฉัน (กริยากับนาม)

เขาสูงกว่าพ่อ (กริยากับนาม)

2. คำบุพบทที่ไม่มีความสัมพันธ์กับคำอื่นส่วนมากจะอยู่ต้นประโยค ใช้เป็นการหักทแยง มักใช้ในคำประพันธ์ เช่น ดูกร ดูก่อน ดูราชาแต่ คำเหล่านี้ใช้นำหน้าคำนามหรือสรรพนาม

ดูกร ท่านพรหมมณ ท่างสาธยายมนต์บูชาพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าด้วย

ดูก่อน ภิกษุทั้งหลาย การเจริญวิปัสสนาเป็นการปฏิบัติธรรมของท่าน

ดูรา สหายเอ๋ย ท่านจงทำตามคำที่เราบอกท่านเถิด

ข้าแต่ ท่านทั้งหลาย ข้าพเจ้ายินดีมากที่ท่านมาร่วมงานในวันนี้

ข้อสังเกตการใช้คำบุพบท

1. คำบุพบทต้องนำหน้าคำนาม คำสรรพนาม หรือคำกริยาสภาวะมาลา เช่น

เขามุ่งหน้าสู่เรือน

πάकिनข้าวด้วยมือ

ทุกคนควรซื้อสัตย์ต่อหน้าที่

2. คำบุพบทสามารถละได้ และความหมายยังคงเดิม เช่น

เขาเป็นลูกฉัน (เขาเป็นลูกของฉัน)

แม่ให้เงินลูก (แม่ให้เงินแก่ลูก)

ครูคนนี้เชี่ยวชาญภาษาไทยมาก (ครูคนนี้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยมาก)

3. ถ้าไม่มีคำนาม หรือคำสรรพนามตามหลัง คำนั้นจะเป็นคำวิเศษณ์ เช่น

เธออยู่ใน พ่อยืนอยู่ริม

เขานั่งหน้า ใครมาก่อน

ฉันอยู่ไกลแค่นี้เอง

ตำแหน่งของคำบุพบท

ตำแหน่งของคำบุพบท เป็นคำที่ใช้นำหน้าคำอื่นหรือประโยค เพื่อให้รู้ว่าคำหรือประโยคที่อยู่หลังคำบุพบท มีความสัมพันธ์กับคำหรือประโยคข้างหน้า ดังนั้นคำบุพบทจะอยู่หน้าคำต่างๆ ดังนี้

1. นำหน้าคำนาม

เขาเขียนจดหมายด้วยปากกา

เขาอยู่ที่บ้านของฉัน

2. นำหน้าคำสรรพนาม

เขาอยู่กับฉันตลอดเวลา

เขาพูดกับท่านเมื่อคืนนี้แล้ว

3. นำหน้าคำกริยา

เขาเห็นแก่กิน

โต๊ะตัวนี้จัดสำหรับอภิปรายคืนนี้

4. นำหน้าคำวิเศษณ์

เขาวิ่งมาโดยเร็ว

เธอกล่าวโดยชื่อ